

Zpráva o průběhu doktorského studia Mgr. Adély Mackové-Jůnové (posudek školitele)

Paní Adéla Macková-Jůnová je absolventkou oboru historie (specializace hospodářské a sociální dějiny) na Filozofické fakultě Univerzity Karlovy v Praze. Již v průběhu magisterského studia realizovaného v letech 1996-2004 (studium třikrát přerušila z důvodu mateřské dovolené) projevila profilovaný zájem o země severní Afriky, speciálně Egypta a Blízkého východu. Východiskem jejího odborného snažení se stala diplomová práce o československo-egyptských vztazích meziválečného období hodnocená jako „výborná“. Na jejím podkladě vydala několik drobnějších studií. Doktorandské studium zahájila v roce 2005, během prvních tří let složila bez problémů předepsané atesty. Na půdě doktorandského semináře, jehož se obvykle aktivně účastnila, obhájila teze své proponované disertace. V dalších letech se věnovala dílem mateřským povinnostem, dílem práci v knihovně Egyptologického ústavu jakož i kolektivním projektům zabývajícím se dějinami cestování a zejména pak pramennému výzkumu souvisejícímu s doktorskou disertací.

Zvolené téma je tématem originálním, jež nově formuluje zkoumaný problém. Je založeno velmi dobré znalosti literatury a především pak na detailním archívním výzkumu. Adeptka využila fakticky veškeré dostupné domácí prameny, snažila se nahlédnout i do archivů britských. Pramenná základna je charakteristická svou nevyrovnaností. Ona nevyrovnanost obráží symptomaticky charakter československo-iránských vztahů. Dominuje v nich sféra ekonomická, fakticky zcela absentuje sféra kulturní. Z toho pramení jistá nevyváženost struktury práce jakož i rozsahu a významu jednotlivých kapitol.

První kapitoly kontextuálně vřazují vzájemné vztahy do sociálně ekonomického a politického vývoje obou zemí. Následně autorka zkoumá vývoj právního rámce realizace styků, počínaje navázáním oficiálních styků a zřízením zastupitelských úřadů, konče pak smluvní úpravou styků (kapitola III snad mohla lépe vystihnout ve svém pojednání tuto skutečnost, ale její další tematizace nenechává čtenáře v tomto smyslu na pochybách). Gros práce, kde autorka přinesla celou řadu badatelsky nových poznatků, přináší kapitola o ekonomických vztazích a pronikání československých firem do Íránu. Za velmi podstatné považují pasáže věnované vývozu zbraní a investičních celků. Nástin vývoje československé kolonie představuje jistý epilog tématu.

Je na místě připomenout, že autorka měla původně ambici ještě náročnější, metodologicky i pramenně, neboť paralelně chtěla zpracovat vztahy se sousedním Irákem a komparativně je vyhodnotit. Nepochybují o tom, že takováto komparace by přinesla další pozoruhodné poznatky. Bohužel zpracování problematiky Iráku, ačkoliv pokročilo až do fáze závěrečné textace, ztroskotalo na klíčových materiálech pocházejících z pozůstalosti Vlasty Kálalové Di-Lotti, kterou na poslední chvíli její rodina publikačně uzavřela a tak ji nebylo možné badatelsky využít. Autorka by měla uvažovat alespoň o tezích, které by mohla publikovat v některé z dílčích studií.

Adeptka je v problematice cestování, vědeckých a hospodářských kontaktů s Orientem již veličinou velmi dobře známou. Na jejím badatelském kontě najdeme takřka neuvěřitelných devět monografických publikací, na nichž se autorsky podílela, dva kolektivní projekty zakončené kolektivními monografiemi dokonce sama řídila. Projekty i jejich publikační výstupy byly bez výjimky pozitivně hodnoceny. Kromě toho publikovala více než dvě desítky časopiseckých a jiných textů. Podařilo se jí navázat na tomto podkladě i badatelské kontakty do zahraničí, Rakouska, Slovinska, nyní získala stipendium do Velké Británie.

Konceptualizace, pramenné i interpretační zvládnutí díla vybaveného množstvím názorných dobře interpretovaných grafů a tabulek vyústily ve vcelku zdařilé práci přinášející množství nových pro sledování zahraniční politiky Československé republiky meziválečného období a především pak jejího zahraničního obchodu nepřehlédnutelných poznatků. Se závěry díla se principiálně ztotožňuji. Jelikož Mgr. Adéla Jůnová-Macková předkládá oborové radě dílo původní a originální, dovoluji si je doporučit k úspěšné obhajobě.

Praha 10. srpna 2012

Prof. PhDr. Eduard Kubů, CSc.